

Szerkesztőség  
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bnrv. Regele Ferdinand 4/22.  
(József főherceg-ut.)

Aradi Nyomda Vállalat

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
151.

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

\* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. \*

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Le  
Fél évre ... 420 Le  
Negyed évre ... 210 Le  
Havonta ... 70 Le

Hirdetések díjazás szerinti  
Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap  
5 lej. Bucurestiben 50 baniva-  
tű.

## Nem semmisítik meg a jugoszláv választásokat.

Szabadkáról jelentik: A választási bizottság a szabadkai körletben az összes ellenzéki pártok által beadott panaszokat visszautasította és kimondotta, hogy a választásokat nem semmisítik meg. Az erre vonatkozó javaslatot Putnik választási elnök terjesztette a bizottság elé, amely a javaslatot megszavazta. A bizottság határozatában utasította a panasztevőket, hogy majd a szkupstinánál peticionálják meg a választásokat.

## Katonaság az aradi malmokban.

Ellenőrzik a régi lisztmennyiség kiosztását.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi malmoknál tegnap este katonai osztagok jelentek meg, amelyeknek parancsnokai bejelentették a malmok vezetőinek, hogy felsőbb rendeletre, a mai naptól kezdve az aradi malmok katonai ellenőrzés alatt állanak. Az őrség kötelessége — rendelet szerint — ellenőrizni a malmokból kiszállított lisztmennyiséget. A terményrendelet ugyanis kimondja, hogy a felleltározott régi lisztkészletet csak a terményellenőrző bizottság rásbeli engedélyével szabad kiosztani az igénylőknek. Ez a rendelet azonban nem vonatkozik az integrál-lisztre, amelyből bármilyen mennyiséget használhatnak fel a terményellenőrző bizottság engedélye nélkül. A rendelet szerint a bizottság felkérésére katonai őrség ellenőrizheti a régi lisztkészlet kiosztását, amely hivatalos utalvány ellenében történik. A malomtulajdonosok jelentést tettek a terménybizottságnak, hogy a kirendelt katonai őrségek az integrál liszt kiosztásához is utalványt követelnek. Dirlea Vazul gazdasági tanácsnok ma délután felkeresie Georgescu János vármegyei prefektus és kérte, interviniáljon a katonai parancsnokságnál, hogy a malmokhoz kiküldött őrségeket világosítsák fel a valószínűleg tévesen értelmezett rendeletről. A prefektus azonban érintkezésbe lépett az illetékes katonai hatósággal, ahol kiadták a rendelkezést, hogy az integrál-lisztet utalvány nélkül lehet kivinni a malmokból és a katonai őrségnek csupán a régi liszt típus kiosztására kell ellenőrizni. A kiadott rendelkezés után ma akadály nélkül vihették ki a malmokból a fogyasztók az őrség által vezetett.

## Sztrájkba lép Bucuresti diáksága.

Az egyetemi ifjuság a kormánytól várja sérelmei orvoslását

(Bucuresti, február 13.) Az egyetemi hallgatók egy küldöttség tegnap megjelent Anghelescu kultuszminiszternél, akinek memorandumot akartak átnyújtani. A memorandum a diákság összes sérelmeit magában foglalja és azok sürgős orvoslását követeli. A diák küldöttség azonban nem jutott be a miniszterhez, mert a miniszter kiüzent, hogy jöjjenek máskor, mivel most másirányu nagy elfog-

altsága van. A diák küldöttség ezt sértésnek vette, elkeseredetten távozott és innen egyenesen a Cuvantul című lap szerkesztőségébe mentek, ahol kijelentették, hogy a miniszter elutasító magatartására az lesz a válaszuk, hogy három-négy nap leforgása alatt egyetlen hallgató sem fog az egyetemi előadásokon megjelenni. És ez a sztrájk mindaddig tart, amíg a kormány a diákság sérelmeit nem orvosolja.

## Görögország nem békül Törökországgal

Hírek a török harci készülődéseiről. — Népszövetség is tárgyalja a török-görög konfliktust.

(Athén, február 13.) A török határmenti görög hatóságok ma tájératot jelentést küldtek a kormányhoz, amely szerint a törökök Drinápolyt kiürítették és az 1920, 1921 és az 1922. évfolyamokat mozgósították. Ezeket a híreket azonban hivatalos helyről még nem erősítették meg. A görög belügyminiszter lapja azt írja, hogy Curzon csalódik, ha azt hiszi Törökország és Görögország egymással megegyezhetnek. A lap

szerint a nagyhatalmaknak az a kötelességük, hogy a békeszerződés betartására kényszerítsék Törökországot. Ha a nagyhatalmak ezt elmulasztanák, akkor Görögország kényszerülne arra, hogy Törökországot rászorítsa. Genfi jelentés szerint a Népszövetség a görög-török kérdést napirendre tűzte és felszólította a török kormányt, hogy nevezze meg megbízottait a közeljövőben megtartandó tárgyalásra.

## Légi közlekedés London és Newyork között.

Londonból táviratozzák: A napokban megindul a légi személyi közlekedés London és Newyork között, kormányozható léghajókkal, amelyek acélból készült alumínium burokkal. A léghajók védve vannak a tüztől és az időjárás viszontagságaitól. Egy léghajó 150 méter hosszú.

## Tovább tart a kommunista-zavargás Csehszlovákiában.

A kormány feloszlatja a csehországi kommunista-pártot.

(Prága, február 13.) A kommunista tüntetések által felvert hullámok még mindig nem csillapodtak le. A legnagyobb erővel folytatják a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség a vérontásért. Az eddigiek szerint az első lövés a rendőrség sorából dördült el. Ugyanakkor az egyik Vencel-téri ház ablakából virágcserepek, fa- és széndarabok repültek a tüntető fejeire. Az első tüntetések során a tüntetők maradtak a helyzet urai, mert a rendőrség elégtelennek bizonyult a tömeg szétoszlatására. Az azonnal készülébe helyezett katonaság azonban már feleslegesnek bizonyult, mert mire a katonaság kivonult, a rendőr már helyreállott. Az őrség kö-

telessége a katonaság szállotta meg és éjszaka is katonai járőrök cirkáltak az utcákon. A csehországi kommunista párt ma felhívást bocsátott ki, amelyben vasárnapra tüntető négyülésre hívja fel híveit a rendőrség eljárása miatt. A lapok is kimerítően foglalkoznak a véres eseményekkel és felszólítják a kormányt, hogy a legerélyesebben lépjen fel a destruktív demagógia ellen. Beavatott körök szerint komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy végre tiszta helyzetet teremtsenek itt is és amennyiben bebizonyosodna, hogy a csehországi kommunistapárt újabb akcióit Moszkva parancsára tartanák, úgy a pártot törvénytelennek nyilvánítják és fel fogják oszlatni.

## Új szabadságot kapott az aradi törvényszék elnöke.

Április elsejéig halasztva kapott állása elfoglalására.

(Saját tudósítónktól.) Az általános nyugdíjazások idején — körülbelül három hónappal ez előtt — mint ismeretes, nyugállományba helyezték dr. Moldovan Silvius semmitőszéki bírót, az aradi törvényszék elnökét is. A nyugdíjazás után neamsokára a hivatalos lapban megjelent az aradi új törvényszéki elnök kinevezéséről szóló miniszteri határozat, amely az aradi törvényszék élére Simionescu Constantin bírót, a chisenevi törvényszék elnökét delegálja. Azóta három hónap tel el, azonban az új törvényszéki elnök még nem jelent meg Aradon, hogy hivatalát átvegye. Előbb — mint különböző jelentések mondták — az áthelyezése miatt le akar mondani állásáról, majd később elfogadta ugyan az aradi törvényszéki elnöki méltóságot, azonban betegsége való hivatkozással, hosszabb szabadságot kért az igazságügyminisztertől. A többszörösen meghosszabbított betegszabadság február 15-én járna le, ám azonban ma újabb leirat érkezett Aradra az igazságügyminiszteriumtól, mely az új törvényszéki elnök megérkezését hat héttel megint kitolja. A miniszterium leirata szerint Simionescu Constantin, kérelmére — újabb hat hétre — április hó 1-ig szabadságot és ekkor jelentkezni Aradon, hogy az aradmegyei igazságügyek legfőbb vezetőjét átvegye. Addig pedig dr. Barbara Sever táblabíró látja el az aradi törvényszék elnöki tisztét.

## Milliók bírság egy aradi kereskedőnek

Két csempészt súlyosan megbüntették az aradi törvényszék.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék vámcsempészeti felbontó tanácsa igen érdekes ügyet tárgyalt, melyeknek vádlottjai súlyos pénzbírságban marasztalta el. A tárgyaláson dr. Barbara Sever helyettes törvényszéki elnök elnökölt, a tárgyalás szavazóbírája Radu Panou táblabíró volt és a kincstár Doctor Vazul pénzügyi osztályfőnök képviselte. Roth Sámuel aradi kereskedő egy fél évvel ezelőtt Nagylak mellett határátlépési engedéllyel bíró emberek segítségével böröndökben 25 kilogramm selymet hozott át a magyar határon. A csempészésnek a vámhatóságok nyomára jöttek és Roth Sámuel a vámgazgatóság 1,800,000 lej pénzbírsággal büntetve. Roth az ítéletet meg-





# HOGYALL KÉL?

1925 február 13-án 100 lejért adták:

Nálunk:

2.62 svájci frankot.  
9.52 francia frankot.  
36500 belöldi magyar koronát.  
35800 osztrák koronát.

Zürichben 2.65 frankot  
Parisban 9.60 frankot  
Budapestben 37,300 koronát

## Bejörtek

### az aradi nyári színházba

Tízezer lej értékű vásznat vittek el.

(Saját tudósítónktól.) Mintegy két hónapal ezelőtt történt, hogy betörtek az aradi nyári színházba és onnan több ezer lej értékű holmit vittek el. Az aradi államrendőrség megindította a nyomozást, azonban a tetteseket nem sikerült kézrekeríteni. A betörés óta fokozott őrizetben tartották a nyári színház épületét és az összes ajtókat biztosító zárral látták el. Ma reggelre megdőbrenve vették észre, hogy a nyári színház színpadra nyíló ajtaján a zárat feltesztették. Később megállapították, hogy ismét betörők jártak a színház épületében és onnan több mint tízezer lej értékű vásznat és egyéb értékes holmit vittek el. A betörésről jelentést tettek a rendőrségnek, amely a helyszínen tartott vizsgálat alkalmával megállapította, hogy a betörést feltétlenül a hejyzettel teljesen ismerős tettesek követték el. A nyomozás nagy apparátussal folyik.

lévezetett áram erősségével és irányával megfelelően az erővonalakra merőlegesen elmozog, tehát a fémszalag, vagy a drót a beszédáram impulzusaitól rezegni fog és hanghullámokat kelthet. Ezt az elvet valósítja meg a Siemens-féle hangszóró, ahol a vibrációkat vékony, könnyű, önrezgésektől a legnagyobb mértékben mentes alumíniumszalag végzi, mágneses térben, a beléjuttatott beszédáram hatására. A Western Electric Co. és a „Magnavox”-féle hangszórónál a beszédáram dróttelkereseket rezgetet. A rezgést különleges anyagból, pl. csülamból készült anyag adja át a levegőnek. A működéséhez szükséges mágneses tér akkumulátor áramával táplálkozik.

Az ily hangszórók hangszínezete lényegesen jobb, mint a telefonrendszeriüké.

Más elven — a villamos kondenzátorok töltésválakozásán — alapul a Johnson-Rasbeck-féle u. n. elektrostatikus hangosbeszélő, mely azonban egyelőre még nem hozta meg a kívánt eredményt. Talán a legtöbb sikerrel kecsegtető hangszórószervezet

#### a katodophon.

a legutóbbi idők találmánya, melynél a rezgéseket nem membrán, sem pedig tekercs, hanem villamos töltésekkel, u. n. elektronokkal kapcsolódott légrészecskéik, levegő-ionok végzik. Ezeknek az ionoknak számbavehető tehetet-

## Cáfolják a francia-angol-német egyezmény híreit.

(London, február 13.) A Reuter-iroda megcáfolja azt a hírt, hogy az 1912-i egyezményhez hasonlóan katonai egyezményről volna tárgyalások Franciaország, Anglia és Németország között. Vitatja a Reuter-iroda azt is, hogy a szövetségi katonai ellenőrző bizottság végleges jelentését azért tartották vissza, hogy Anglia, Franciaország és Németország megegyezhessen olyan tervekben, amely Franciaország biztonságát garantálná. A jelentés megjegyzi, hogy az angol kormány nézete szerint Németország leszerelése és a költő zóna kiürítése olyan kérdés, amely a francia biztonság általános kérdésével semmiféle összefüggésben nem áll. Ennek a kérdésnek a francia adósságok problémájához sincsen köze.

## Tárgyalják

### az aradi villamos tervezetét.

Az építőtársaság enyhíti a feltételeket Arad város javára.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi villamosvasút építési tervezetének felülvizsgálására kiküldött műszaki albizottság ma délután öt órakorült össze a város háza kis tanácstermében. Az ülésen jelen volt Sauerpreis Ferdinánd a Bihorukhi vezérigazgatója is, aki az egyes pontok tárgyalásainál felmerült vitás kérdésekre felvilágosítást adott és a bizottság kifogásaira lényeges engedményeket tett a város javára. A bizottság összesen a három első pontot tárgyalta le ma este. A tervezet három első pontja a villamoshálózat kiépítésének idejét és módját foglalja magában. A tervezet szerint az első tizenkét hónapban az ajánlat műszaki jóváhagyásától számítva, csak az állomástól a Szabadságtérig építenék ki a villamosvasutat. A további építkezésekre a tervezet három, nyolc és husz év határidőt tűz ki. A túl hosszú határidőn kívül a bizottság kifogásolta a hálózat tervezetét is, amely nem felel meg a város érdekeinek és kellő mértékben

nem mozdítaná elő Arad fejlődését. Sauerpreis vezérigazgató meg hallgatta a kifogásokat és kijelentette, hogy úgy a határidőben, mint a hálózat kiépítésében változásokat eszközöl a város érdekeinek megjelében. A tervezet tárgyalása még körülbelül négy napot vesz igénybe és akkor a vezérigazgató által megváltoztatott tervezetet a műszaki albizottság javaslatával együtt a műszaki bizottság elé terjesztik.

## Százmillió dollárt zsarolt össze az elcsapott kínai elnök.

Kína diktátora egy fürdőszoba volt.

Tuansijuj már átvette a kormányt Pekingben, de csak most érkeznek részletek és megbízható hírek a kínai forrásokból fordulatiról és eseményeiről.

Csao Kun-t 1923. október 5-én választották meg a köztársaság elnökévé és a reakció megválasztásával döntő erőhöz jutott. A parlament tagjait fejenként ötezer mexikói dollárral, vagyis körülbelül kétezeröttszáz amerikai dollárral vesztegettek meg és így meglehetősen sokba került Csao Kunnak egyesített uralma, hiszen 1924. október végén már Fengjusiang csapatai jutottak Pekingben uralomra. Az elnököt akkor elfogták. Hogy mi a vád Csao Kun ellen, azt még nem foglalták teljesen össze, ammi azonban bizonyos, hogy az ő uralma volt a legkorruptabb Kína egész történetében. Egy pekingi lap így ír erről:

A mandzsu uralom alatt megtörtént, hogy egyes magasabb állami hivatalnokok százezer dollárnál vagyont is összeharácsoltak, a köztársaság első idejében milliók és tízmilliók zsarolásokról is történtek, azonban Csao Kun-é az a dicsőség, hogy egyesített uralma alatt százmillió dollárt tudott szerezni.

Csao Kun alatt Kína igazi diktátora Liencsing volt, eredetileg fürdőszoba, később főkomornyikja Csao Kun tábornoknak, majd szinte korlátlan ura Kínának. Csao Kun túlságosan fényűző életmódot folytatott Pekingben, amirehöz rengeteg pénz kellett és ahogyan Li rendezte az orgiákat, éppen úgy ő közvetítette a zsarolási műveleteket is. Egy-egy nagy vállalatnak a koncesszióért, vagy egy-egy elfogott dúsgazdag kormányzóknak a megszabadulásért nagyon is meg kellett fizetni Li-t és Li utján Csao Kunt. A győzelmes forradalom napján Li az európai negyedbe, a Waggen-Lits szállójába menekült, de elfogták, meztelenül egy lához kötötték s addig

forbácsolták, amíg el nem árulta, hogy gazdája hová rejtette el vagyonát. Néhány nap múlva aztán a földművelés ismét asszonyának temploma előtt agyonverték.

## MULATSÁG

### Hajósbál Aradon.

Az aradi báliszegont a Hajós Egylet hívónak és nagyszerűnek ígérkező bálja zárja be. Február 21-én, farsang utolsó szombatján fényárban fog ismét uszni a Központi nagyterme és Arad elit közönségének diszes külsőségek közepette lesz alkalma egy esztendőre elbucszni Karneval hercegtől. A Hajós Egylet báljai mindenkoron eseményszámba mennek és már közüdatba ment át, hogy ezeknek a bálaknak a jellege a fesztelenség, jókedv és előkelőség. A rendezőség ezuttal eltér régi hagyományaitól és nem a szokásos álarcosbállal szerrez egy feledhetetlenül kellemes estét a bálzó közönségnek, hanem ki mondottan táncestélyt ad. Általános izgalommal várja mindenki február 21-ét, farsang utolsó szombatját és a majd zsufolásig megtelő bálterem hangulat és vidámság közepette fogja köszönteni a bucszó jókedv Fejedelmét.

— Svábbal Aradon. Az arad németváb népközösség e hó 14-én szombaton este 9 órakor rendezi nagyszabású bálját az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— Themes nagy jelmezbálja február 14-én Aradon a városligetben.

— Deutsch táncitanító álarcos jelmezbálja Arad, Str. Cercetasilor 10. sz. alatt február 21-én.

## Frohreich megőrült.

Ön- és közveszélyes örültség jelei mutatkoztak az egyedi apósgyilkoson.

(Budapest, február 13.) Soproni jelentés szerint dr. Froreich Ernő, Egyedi Artur gyilkosa a soproni ügyészség fogházában ismét olyan magatartást tanusit, hogy tartanak tőle, hogy elméje végleg elborult. Már többször vettek erőrajta dühöngő rohamok, amikor azután cellájában tört és zuzott, azonban állapota akkor ismét normálisra fordult. Froreich a legutóbbi időben veszedelmesen tesoványodott és valósággal csak csont és bőr. Napokig szótlanul járkál cellájában fej s alá, majd gyilkosság részleteit mormolja magában. Önmagával valósgot veszekedéseket folytat. Legtöbbször még a környezetét sem ismeri meg. A napokban egy hozzá beadott könyvből órákig olvasta ugyanazt a sort, majd az arca elváltozott, a szemei vérbeforogtak és ordítani kezdett. Fejével a falnak rohant, a cellaajtót verte és rugta, a kezeitgyébe akadó tárgyakat pedig összezuzta. A berrohanó fogházort torkonragadta és csak négy elősiető fogházör tudta a dühöngő apósgyilkost megfékezni. Az orvosok szerint, akik eddig megvizsgálták Froreichet, az ön- és közveszélyes örültség jelei mutatkoznak a gyilkoson. Az ügyészség elrendelte most elmebeli állapotának megfigyelését és ha — az orvosok jelentése szerint — tényleg örültség tört volna ki Froreichben, akkor már

lenségük nincs s így önrezgésekre egyáltalán nem képesek. A katodophon tehát jelenleg az erve dűli eszköz a jeladóállomáson elhangzott hangok osorbitatlan tisztá reprodukálására s mint ilyen, ezidőszent a legtokéletesebben oldja meg a hangosanszólo rádiótelefon problémáját. Táokörü alkalmazása, további tökéletesítésével, hamarosan be fog következni.

A hangszórót természetesen csak erre a célra alkalmas; nagy erősitéssel dolgozó vevőkészülékhez lehet csatolni. Külön hangszórók működtesére alkalmas vevőgépeket is építenek, melyek az érkező elektromos rezgéseket rendkívül módon fokozzák.

Ma már olyan hangszóróval felszerelt rádióvevők is vannak, melyek 1—2 km. távolságból is hallhatóvá teszik a hangot.

Ezáttal lehetővé vált, hogy teras termekben, sőt a szabadban is, egyszerre nagyszámú közönség — akár többszáznyi tömeg — ismerlhessen el a rádió élvezetében. Nagy szabadtéri koncerteket, uccai népgyűléseket is tartanak ilyen módon rádió útján. A hangosanszólo rádió kitünő eszköze a tömeghírszolgálatnak is és a költő földi újságpaloták bejáróinál elhelyezett hatalmas rádió-megaphonok messzire hallható, erős hangon bömbölik az uccák közönségének a legirissebb híreket. A hangszóró telefon ennekfolytán hathatós propagatója és népszerűsítője a rádiótelefonának.

Ernyei Frigyes.

bűnügy főtárgyalását sem tartják meg. Az orvosok nemleges jelentése esetén a főtárgyalást márciusban tartanák meg.

## SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

\* A színház műsora. Szombaton: délután 4 órakor Szulamit, opera, Lengyel Irénnel; este fél 9-kor: Olasz asszony, vigjáték-bemutató. Premier 6. Vasárnap: délután fél 3 órakor Nótás kapitány, operette; fél 6-kor Nótás kapitány, operette; fél 9-kor Olasz asszony, vigjáték.

\* Az aradi Thália-kabaré műsora. Szombaton bál miatt nincs előadás. Vasárnap: délután 5 és fél órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal Öfensége szobája, Nőtlen férj. Este rendezés helyárrakkal: Öfensége szobája, Nőtlen férj. — Jegyek előre válthatók a kabaré pénztáránál d. e. 11—1-ig.

\* Az olasz asszony. A budapesti belvárosi színház értékes próza-slágere, Szenes Bélának Az olasz asszony című vigjátéka, szombaton este fél 9 órai kezdettel kerül az aradi színházban bemutatásra. A címszerepét F. Sugár Teri játssza, kivül Békefiné, Lisztainé, Darvas, Soor Jenő, Kassay, Mészáros, Szabó Gyula és Bereng lépnek fel. A rendezés munkáját Darvas Ernő végzi.

\* Szulamit. Szombaton délután 4 órai kezdettel Goldfaden zsidótárgy operettje, a Szulamit kerül színre Lengyel Irénnel a címszerepben. Az előadás a szokásos kedvezményes helyárrakkal megy.

\* Thália-kabaré. Szász Ilona és dr. Ferenczy Gyula vendégszereplése Aradon. Ennek a nagyszerű művészpárnak neve annyira ismert, hogy felesleges rövid vendégszereplésüket nagyhangú frázisokkal beharangozni. Szász Ilonának, ennek a decens, egyéni finomságú művész-asszonynak nevét kedves emlékül őrzi mindenki, aki valaha kabaréban megfordult. Művészetének utja egybeszövődött a dr. Ferenczy Gyulával, a Bécsben és Berlinben ünnepezt zeneszerző és előadóművészével, kinek nemrég mutatta be a román kir. Opera „Intermezzo” c. balletpantomimját, mely Európa nagy színpadjaiban is diadalmasan járta be. A Thália-kabaré igazgatóságának sikerült e művészpárt egy heti vendégszereplésre megnyerni. Folyó hó 17-én, kedden, lépnek fel először.

\* Nótás kapitány vasárnap délután. A szezon operettslágere, Farkas Imre Nótás kapitánya, vasárnap délután fél 3 és fél 6 órai kezdettel, olcsó helyárrak mellett kerül színre. Az operett a premier szereposztásában megy: Lengyel Irénnel, Zilahy Irénnel, Szücs Lacival, Misogával és Rudas Bandival.

## SPORT

O Hakoah Sportegyesület vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartja évi rendezés közgyűlést a városi háza tanácstermében. Kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. Elnökség.

— A Capriora aradi vadásztársaság február 22-én délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart az aradi Vadászkürt helyiségében. A közgyűlés előadója Mitulescu őrnagy lesz.

## Tíz évi fegyházra ítélték

### Horthy merénylőjét.

(Budapest, február 13.) A múlt év április 8-án Budapesten Szatron Sándor géplakatossegéd a magyar-olasz labdarugó-mérkőzés alkalmával merényletet akart elkövetni Horthy kormányzó ellen. Az elsőbíróság felségértés büntetése miatt hathónapi fegyházra ítélte a beismerésben lévő vádlottat. A királyi ítélőtábla a bejelentett főlebbezések folytán kedden bírálta el az ügyet és miután az elmeorvosok Szatron Sándort beszámíthatónak nyilvánították, Szatront a maximális büntetéssel, tízévi fegyházzal sújtotta.

## Keresik

### a csehországi tömeggyilkosok áldozatait.

A rejtélyes malom-csatorna titka. — Nagy apparátussal folyik a nyomozás a nagyszabású bűnügyben.

(Brünn, február 13.) A csehországi Trebitsch-városkában felfedezett tömeggyilkosság ügyében a nyomozást tovább folytatják. Dvoracek Károlynak, a gyilkosságok főbűnösének vallomása alapján a hírhedt Kolrmalom udvarán az összes malomcsatornában ásatásokat végeznek. A főcsatornának a vége a mai napon teljesen szabad lett és kiderült, hogy a csatornában egy 13 méter hosszú freg van. Alig tettek néhány kapavágást a csatorna falába, irtózatos hulláslag tört ki a nyíláson, úgy, hogy a munkát is abba kellett hagyni. Most a csa-

torna másik oldalát is feinyitják, hogy az üreget kiszellőztethessék és behatolhassanak. Az ifjabb Fejka azt vallotta, hogy több holttestet zsákbakötözve a Jihlavka folyó partj medrében ástak el. Néhány hónappal ezelőtt, amikor meghallották, hogy szabályozni fogják a Jihlavkát, a megrohadt zsákokat tartalmukkal együtt kiemelték és szintén a malom-csatornában ástak el. Ennek dacára holnap a folyó jelzett helyén szintén ásatásokat kezdenek. A nyomozás még hetekig eltarthat, mert a nagyszabású bűnügyben rengeteg tanút hallgatnak ki.

## A MÁV. kártérítést fizet egy aradi iparosnak.

A budapesti Kuria kötelezte a magyar vasutakat egy elégett szállítmány értékének megtérítésére.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes döntést hozott a budapesti királyi kuria egy aradi iparos ügyében. Fischer Adolf az aradi Express keimefestőcég tulajdonosa még 1921-ben a bécsi Pick A. és Társa nagy festőcégtől különböző festékeket rendelt 84000 lej értékben. A cég utnak is indította a szállítmányt, azonban az a vasúti kocsi, amelyben az áru volt, Kigyós és Kétegyháza állomások között kigyulladt és a szállítmány elpusztult. A bécsi cég azonban ennek dacára követelte Fischertől az általa pontosan leszállított áru megtérítését, aminek a keimefestő kénytelen is volt eleget tenni s a 84000 lejt átutalta a bécsi cég javára. Ugyanekkor azonban kárté-

ritési keresetet indított a MÁV. ellen az elpusztult szállítmány értékének megtérítése végett. A budapesti törvényszék annak idején el is marasztalta a MÁV.-ot, annak fellebbezése folytán aztán a pör egészen a magyar királyi Kuriáig került. Tegnap foglalkozott a Kuria az aradi iparos ügyével. A legfelsőbb bíróság a tárgyalás során megállapította, hogy a szállítmány a vasut hanyagsága miatt gyulladt ki, illetve égett el. Ennek alapján aztán kötelezte a magyar államvasutat, hogy a 84 ezer lejt, annak öt százalékos kamatjával és a perköltségeket záros határidőn belül fizesse ki Fischer Adolf aradi keimefestőnek.

## Habsburg-utódokból — munkások.

Ferenc Ferdinánd és Rudolf leszármazottai, mint a polgári társadalom dolgozó. — Ferenc József egyik dédunokája inas egy automobil-műhelyben.

(Bécs, február 13.) Ferenc Ferdinándnak, a kettős monarchia egykori nevezetes és tragikus sorsú trónörökösének egyik fia, Miksa herceg, a gráci egyetemen joghallgató. A fiatal joghallgatót a stájer főiskolán egyszerűen Hohenberg Miksának hívják és akik ismerik, akik érintkeznek vele, komoly fiúnak ismerik, aki egyetemi tanulmányaival buzgón foglalkozik. Régebben a meráni grófok palotájában lakott, ez a palota, a Palais Meran, ott van a Leonhardstrasseban és az emekkor híres János főherceg utódai laknak benne. Hohenberg Miksának most a Pechbauerstrasseban van lakása, egy jóbarátjával lakik együtt, aki valamikor tengerésziszt volt a közös hadseregben.

Ezzel a barátjával élkezni lakásuk közelébe járnak egyik ked-

ves gráci polgári vendéglőbe, ahol 18 ezer és 12 ezer koronás menüt adnak. Hohenberg Miksa herceg nem azért jár oda, hogy „spóroljon”, mert van tekintélyes ingatlanvagyon a Stájerországban is, a csehiek, igaz, vagyónának egyik jelentős részét elkobozták — de odajár a vendéglőbe, mert polgári módon él, egyszerűen, szerényen, a komoly munka és komoly tanulmányok örömeinek.

Ugyancsak a polgári munka területén buzgólkodik Rudolf trónörökös unoká. Rudolfnak Stefániával való házasságából tudvalevően egyetlen leánya maradt, Erzsébet főhercegnő, aki Wirsdischgrätz herceghez ment feleségül. Nemrég elvált a hercegtől és a gyermekekért — ebből a házasságból négy gyermek származott — igen nagy harc folyt. A

hercegnő Schönauban tartózkodott, ottani kastélyában, amikor Windischgrätz erőszakkal el akarta vinni a gyermekeket, de a hercegnét Schönau ipari munkásai védtek meg, akik szembeszálltak Windischgrätz embereivel és a gyermekeket megmentették az anyjuknak. Ez a négy gyermek, Rudolf és Stefánia unokái, Ferenc József dédunokái, úgy végzik tanulmányaikat, mint akármi-lyen egyszerű polgári család gyermekei. A legidősebb fiú, Ferenc József Mödlingben van, az ottani mezőgazdasági szakiskolában, a második fiú Ernst, a bécsi Kunstakademie hallgatója, művészi tehetségeit fejleszti, a harmadik: Rudolf — automobilgyárban dolgozik, mint tanonc és a negyedik gyermek, az egyetlen leány: Stefánia, egyik bécsi nyilvános reálgimnázium tanulója. Mindebből kitűnik, hogy Windischgrätz Erzsébet bölcs anyja, aki a megváltozott időkben a tanultság és a kvalitásos munka nemeselevelével akarja szármavabocsátani gyermekeit.

## HIREK

### Szerelmes levél, mint szavazó-cédula.

Mikor most legutóbb a római kamara elnökének választását ejtették meg, mulatságos dolog történt. Egy szórakozott képviselő a szavazólap helyett a zsebében levő szerelmes levelet dobta az urnába. Már maga ez a tévedés is hangos mulatságot kellett, amely még fokozódott akkor, amikor a levél szövege is hűbismert lett. A levél így szól:

„Kedves Andrea! Sürgető kéresemre elmentem a találkára: sajnós, nyomodat se leltem. Te ilyen esetekben „parlament kötelességeid”-del szoktál mentgetődni; ebben azonban már rég nem hiszek. A kamara nélküled is nagyon jól megvan és magad is mondtad már: — annál jobb állásnak! Eddig szerettelek, de most már gyűlöllek. Vigyázz magadra!”

Egész Róma nevet most ezen az eseten és mindazok a képviselők, akiknek az előneve Andrea, a gyúvölődés központjában állnak. Ezalatt az igaz Andrea óvakodik attól, hogy előírja inkognitóját.

— Bomlik a timisoarai parasztpárt. Radulescu Victor a bányási parasztpárt elnöke lemondott az elnöki méltóságról és ezt bejelentette Lupu pártvezetésnek, akivel egyben közölte azt is, hogy kilép a parasztpártból. — Temesváron úgy tudják, hogy Radulescu kilépésével egyidejűleg igen sokan kilépnek a parasztpártból.

— Bethlen tárgyal az osztrák kancellárral. Budapestről táviratozák: Gróf Bethlen István miniszterelnök most genfi utja után Bécsbe utazik, hogy dr. Ramek Rudolf osztrák kancellárt meglátogassa és vele a két állam gazdasági kérdéseit megtárgyalja. A tárgyalások elé nagy várakozással tekintenek.

— Az Aradi Hajós Egylet kéri mindazokat, kik a bál meghívót helytelen címzés vagy más ok miatt eddig meg nem kapták, jelentsek ezt be Keji és Krausz cégnél.



— Szaporítják a járásbírókat Aradmegyében. Az igazságügy-minisztertől leirat érkezett az aradi prefekturára, amelyben véle ményt kér az aradmegyei járásbírók átszervezésére vonatkozólag. A prefektus az átirat vétele után azonnal tanácskozási látta meg dr. Barbura Sever törvényszéki elnököt, Niculescu főügyészt és még több jogászt. Az értekezlet azt javasolja a miniszternek, hogy a járásbírók számát szaporítsa, amennyiben Soborsinben is állítson fel járásbírókat, mire igen nagy szükség van. Ezen kívül pedig a pécskai járásbírói körzetből több községet csatoljanak át a nagylaki járásbíróshoz, mert a pécskai járásbírósnak igen nagy a működési területe és csak nagynehezen tud megbirkózni a felszaporodott munkával. A többi járásbíróra nem kívánt semmilyen változtatást az értekezlet. A javaslatot ilyen értelemben küldik el az igazságügyminiszternek.

— Elárverezték az Acsev-részvényeket. Párisból jelentik: A jóvátehető bizottság — mint már megírtuk — február 13-ra tűzte ki azoknak a nagymennyiségű osztrák és magyar vasúti részvényeknek elárverezését, amelyeket Németország a versaillesi békeszerződés értelmében a jóvátehető bizottságnak kiszolgáltató. A részvények között van az Acsev, 53 ezer darab részvénye is, amelyek ma szintén árverés alá kerültek. Arról, hogy a részvények kinek a birtokába kerültek, még nem érkezett jelentés.

— A letartóztatott magyar képviselő ügye. Budapestről jelentik: A Ruppert-Schadt affér még mindig izgalomban tartja a magyar politikai életet. Mint ismeretes, a mentelmi bizottság 6 szavazattal 4 ellenében nem látta fennforogni a mentelmi jog megsértését. Ez az állásfoglalás az ellenzék körében nagy visszatetszést szült és a parlament folyosóin izgatottan vitatták meg ezt a dolgot a képviselők. Általános a vélemény, hogy a mentelmi jog megsértése világos és semmiféle félremagyarázásnak nem lehet helye. A kormány-párt egyrésze is erre az álláspont-ra helyezkedik. A mentelmi bizottság javaslatát különben kinyomtatják és a plénum elé terjesztik. Hírek szerint több felszólalás is lesz ebben a kérdésben. Szcitovszky házelnök kijelentette, hogy csak a költségvetési javaslat tárgyalása után foglalkozik majd a nemzetgyűlés ezzel a kérdéssel. Tegnap az ügyvédi kamara választmányja is foglalkozott a Ruppert Rezső képviselőt ért sérelemmel.

— Megjelent a kukoricakenyér. Kolozsvárról jelentik: A sokat emlegetett integrál lisztőrlési rendelet még mielőtt a gyakorlatban életbelépett volna, máris alapjában támadta meg az erdélyi malomipar. A brasói és nagykarolyi malomüzemek bezárása után a kolozsvári Kovács malom szüntette be az őrlést. A kolozsvári malmokban elfogyott teljesen a kenyérliszt és a fehér liszt is csak igen kis mennyiségben van. A péküzemek nagy része is már elhasználta utolsó kenyérliszt készletét. Ma reggel a piacon megjelent a háborúból szomorú emlékeztető kukoricakenyér. Az egyik Dézma-uccai péküzem hozta forgalomba kilónkénti 6.50 banis árban és mint mondják a malékenyér nagy keresletnek örvend.

## Nyolc nap óta alszik egy aradi leány.

Álomkóros megbetegedés történt Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes eset foglalkoztatja az aradi orvos köröket. — Leipnicker Salamon aradi kereskedőnél egy fiatal aradmegyei származású leány szolgál, aki néhány nappal ezelőtt különös tünetek között betegedett meg. A leány napok óta állandóan alszik és ha szólnak is hozzá, csak néhány pillanatra nyílnak fel a szempillái, azután ismét lecsukódnak a szemek és újra álomba merül. Az álomkór körülbelül nyolc nappal ezelőtt tört ki a szerencsétlen leányon és azóta állandóan alszik. Leipnicker több ismert aradi orvost hivatott akik

kezelés alá vették a leányt, a betegség azonban eddig csak kevésbé enyhült. Mint az orvosok kijelentették a gyógykezelés hónapokig is eltarthat és ezalatt az idő alatt állandóan kell injekciókat kapnia a leánynak, akinek betegségéről értesítették a beteg leány családját, amely valószínűleg már a holnapi nap folyamán Aradra érkezik, hogy hazaszállítsa a leányt. Aradi orvoskörökben élénk érdeklődéssel tárgyalják a nem mindennapi esetet, amelyhez hasonló Aradon évekként ezelőtt fordult elő. Az orvosi vélemények szerint az álomkóros-betegség influenza következménye

## Nyomorban él a Mudinok anyja.

Világhírű két volt aradi atléta-fivér édesanyja a legnagyobb nélkülözéssel küzdök.

(Saját tud.) Megrendítően tragikus híradás kelt Kétegyháza-ról, amely azt adja tudtul, hogy a háború előtti idők két neves aradi atlétájának, Mudin Istvánnak és Mudin Imrénének édesanyja a legnagyobb nyomorban él. Erről budapesti tudósítónk ezeket írja:

A kétegyházi tanító levele felelősköztünk, oly szomorú tényről tártva felénk, amely feltétlenül kötelességévé teszi a magyar sport híveinek, hogy teheres közbelépéssel enyhítsenek egy anya nyomorán, aki két oly büszke hőst adott a magyar nemzetnek, mint amilyen a két Mudin: az István meg az Imre volt. A Mudinok

anyja, szegény, hajdan jobb világot látott, de ma — amikor a Pista meg az Imre olasz főföldben alusszálk örök álmukat — nélkülöz és nyomorog. Kénytelen volt már megválni két hős fiának hagyatékától s fájo szívvel vesz kényszerűségből búcsút a két fiúr által nyert szobroktól, serlegektől és érmektől. Ennek alapján Mudin István és Mudin Imre barátai, klubtársai s az egész magyar sporttársadalom — hír szerint — mozgalmat indított, hogy segítsen a 74 éves özvegy Mudin Bélánén, aki Kétegyháza várja nagy nélkülözések között sorsának legalább pillanatnyi jobbfordulását.

— Elfogott kolnabetörő. Betörés történt az elmúlt éjszaka az aradmegyei Mokra községben, ahol betörték özvegy Balogh Károlyné kolnájába és onnan mintegy 20.000 lej értékű ruhaneműt vittek el. A károsult feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást és elfogta a tettest Vilás János morodai embert, akinél megtalálták a lopott tárgyakat és aki be is vallotta tettét. A betörőt az aradi csendőrpáncsnokságra kísérték, ahonnan holnap az aradi ügyészséghez viszik át.

— Bérczy Ilona kedd—vasárnap esti haladó tánciskolájába még be lehet iratkozni Str. Gojdu 3. sz. alatt.

— Tűz Nagylakon. Tűz pusztított az elmúlt éjjel Nagylakon, ahol éjjelkor kigyulladt Crescu Péter nagylaki gazdálkodó háza. A lakosság azonnal az oltáshoz látott és sikerült megakadályozni a tűz továbbterjedését. A kár meghaladja a 30.000 lejt. A csendőrség nyomozást indított a tűz keletkezésének kiderítésére.

— Tragikus halál. A temesvári gyárvárosi vasútállomás közelében a sínáron ma reggel egy férfit halálra találtak. Délután sikerült megállapítani a hulla személyazonosságát. Az összeronsolt holttest Lidolt János könyvkötő, akit két nappal ezelőtt — mint jelentették — rablók támadtak meg az uccán és miután kifosztották, a Begába dobták. Lidoltnak akkor sikerült megmenekülnie: kiszökött a Begából. Azóta bánatában állandóan ivott és valószínűleg részeg állapotban került a

gyárvárosi állomásra és miközben a sínre átakart haladni, a lippai vonat elütötte. Temetéséhez az ügyészség megadta az engedélyt.

— Elveszett egy fekete csipkesál az Apolló mozi és városi kávéház közötti úton. A megtalálót kérjük a sálát magas jutalom ellenében a Kánya-vendéglőben leadni.

— 2000 frank pénzbüntetésre ítélte szellemidéző bankár. Annak idején részletesen beszámoltunk arról a szenzációs spirítusza szeánszról, amelyet Stefanescu bucarestii bankár házában tartottak és amelyen a médium egy érdekes mesét mondott el. A mesét lejegyezték és könyvben kiadták. Ekkor derült azonban ki, hogy ezt a történetet szóról-szóra évekként ezelőtt Walew francia író megírta és a könyv meg is jelent. Walew beperelie plágiumért a bankárt, akit a ma tartott tárgyaláson a párisi törvényszék 2000 frank büntetésre ítélte.

— Az aradi Foto Club f. hó 15-én d. e. 10 órakor klubhelyiségében (Ortutay-palota) rendez évi közgyűlést tart, amelyre tagjainak szíves megjelenését kéri. Az aradi fotoklub elnöksége.

— Tavaszi divattalpok nagy rakásra Naményi könyvkereskedésében, Arad.

— Világvárosi ujtás Aradon! Megnyílik a „Dorotheum“. Világvárosok mintájára Aradon is megnyílik a legnagyobb városi intézmény: a „Dorotheum“ árverezést rendező iroda, amely Arad egész közönségének részint mint vevőnek, részint mint eladónak alkalmat nyújt, hogy a társasági életben előfordul

ható minden tárgyat a legmegfelelőbb árban — közjegyző jelenlétében — történő árverés útján alkalmilag megszerezze, illetve értékesítse. A „Dorotheum“ ez a hézagpótló kitűnő intézmény néhány nap múlva Arad legforgalmasabb utvonalán lesz átadva a nagyközönség rendelkezésére. A mindennapi életszükséglet legfontosabb cikkeitől kezdve a legnagyobb értékű luxus-cikkektől: turneves festőművészek csodás alkotásai, drága ékszerek, antik butorok, ritka műtárgyak, szőnyegek, stb. stb. mind megtalálhatók a „Dorotheum“-ban, melynek jellegje: Minden vásárolható és mindent értékesíthet a „Dorotheum“ aukción (árverésén.)

— Béreljen Kerpel könyvtárban! — Meghívó. Az „Aradi Tornaegyesület“ folyó hó 22-én, azaz vasárnap, délután 3 órakor a városháza emeleti kis tanácstermében rendez évi közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezúton hívja meg az elnökség. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Szakosztályi jelentések. Pénztári jelentés. 1925. évi költségvetés. Számvizsgálóbizottság jelentése s a felmenvény megadása. Esetleges indítványok. Új tisztikar és választmányi tagok választása.

— Révai Lex. XVI. XVII. Kerpelnél — Tita Ruffo riválisa, Jean Atanasiu világhírű baritonista, a bécsi Staatsoper állandó vendége, febr. 21-én tartja egyetlen hangversenyét a Kulturpalotában. — Jegyek Oláh könyvkereskedésében.

— Az Aradi Korcsolyázó Egyesület f. hó 22-én, délelőtt 10 órakor a városháza földszinti tanácstermében tartja rendez évi közgyűlést, amelyre a t. tagokat ezúton hívja meg az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Zárszámadások beterjesztése, ezzel kapcsolatban a számvizsgáló bizottság jelentése és a jövő évi költségvetés megállapítása. 3. Választmány jelentése. 4. Elnök, al-elnök, tisztikar és választmány megválasztása 3 évre. 5. Dr. Lupp György és Társai felelőssége a választmány határozata ellen. 6. Alapszabályok módosítása és esetleges indítványok.

# SIROTA

febr. 17.

Jegyek: Oláhnál.

A Notredamei  
koronyor.

Hugo Victor

ismert regénye filmen.

Quasimodo - Leon Chaney

EXAGINATION  
SAK  
DURAZ

# KÖZGAZDASÁG

## Felszámol az Ergon.

### A leghiresebb budapesti kurzusalakulat megszűnése.

(Budapest, február 13.) A magyar főváros közgazdasági életének nagy szenzációja van: felszámol az Ergon r. t. Ez a még pár évvel ezelőtt oly hatalmas ipari és kereskedelmi vállalkozás is megrendült és rövid idő múlva már csak a múlté lesz az egykor olyan sokat emlegetett vállalat. Az Ergon kimondott kurzus-alakulat volt és az azóta már meghalt Eckhardt Vilmos nemzeti képviselő, Eckhardt Tibor akkori sajtófőnök bátyja alapította. Kitűnő összeköttetésekkel rendelkezett és főleg valuta és devizaüzletet honyolított le hatalmas haszonnal. Egy évvel ezelőtt azonban a tőzsdekrach nem kímélte

az Ergont sem. Az általános üzletlenség rányomta a bélyegét erre is, ugyanígy, hogy a részvényesek kénytelenek voltak a részvények többségét egy teljesen más mentalitású csoportnak: a Grünwald és Schlöffer ismert vállalkozó cégnek átengedni. Rengeteg kezbe került ugyan az Ergon, de ezek a kezek sem tudták megakadályozni a bukást. Az Ergont az új tulajdonosok felszámoltatják. Kijelentették, hogy csődről, vagy kényszerezegységről nincsen szó, a vállalat minden fizetési kötelezettségének eleget tesz és azután szépen csendesen megszűnik. Az Ergont elteszik a történelem számára.

### Zürichben 2.65, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Február 13.) Francia frank 10.70, svájci frank 38.20, dollár 194. dinár 3.30, szokol 5.88, lira 8.22, angol font 930. Kifizetések: Budapest 365, Bécs 358, Prága 5.84, Zürich 38.15, Milánó 8.19, Páris 10.65, Newyork 196, Belgrád 3.26, London 947.

### ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS.

(Február 13.) Newyork 519, London 2469.50, Páris 27.73.75, Milánó 21.47, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.50, Bucaresti 2.63.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.15.

### ZÜRICHI TŐZSDEZÁRIAT.

(Február 13.) Newyork 518.75, London 2479.50, Páris 27.65, Milánó 21.46, Prága 15.34, Budapest 0.0072, Belgrád 8.49, Bucaresti 2.65, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.15. A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Február 13.) Newyork 72.170—72.600, London 345—347.000, Páris 3850—3874, Milánó 2988—3006, Prága 2119—2139, Bucaresti 371—373, Belgrád 1176—1184, Bécs 101.75—102.35.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRIAT. (Február 13.) Magyar hitel 415, Osztrák hitel 160, Salzburg 538, Rima 158 és fél, Ganz-Daubius 2.510, Köszén 2.860, Szlavónia 64, Schlick 45 és egynegyed, Kereskedelmi Bank 1.103, Cukor 2.090, Csáky, 7 és háromnegyed, Ofa 475, Hazai Takarékpénztár 2.800. (A számok ezrekben értendőek.)

BUCURESTI TŐZSDEZÁRIAT. (Febr. 13.) Kifizetések: Páris 10.48, London 937, Newyork 194, Milánó 8.09, Zürich 37.40, Bécs 0.0027.25, Prága 5.73. Valuták: Napoleon 735, aranymárka 45, leva 1.33, török lira 1.02, angol font 920, francia frank 10.70, svájci frank 37.50, lira 8.15, drachma 3.25, dinár 3, dollár 192.50, lengyel marka 0.00035, osztrák korona 0.0028.50, magyar korona 0.0026, szokol 5.60.

Az Aradi Általános Takarékpénztár részvénytársaság most teszi közzé az 1924-ik évi mérlegét, amelynek adatai az intézet számottevő fejlődéséről tesznek tanúságot. Az intézet saját tőkéi közel 14 millió lejt tesznek ki; betét-állománya az előző évi 31 millióról 69 millió lejre

emelkedett, az intézet összes aktívái pedig 104 millió lejre rúgnak. Az elmúlt évi mérleg, mintegy másfél millió lejt összegű adómentes tartalékok után, 2 millió 563 ezer lejt tiszta nyereséggel zárult. A folyó évi február 22-re kitűzött közgyűlésen az igazgatóság azt javasolja, hogy ebből az elmúlt évi 14 százalék bruttó osztalékkal szemben 20 százalék, azaz kis részvényenként 20 lejt, nagy részvényenként 100 lejt osztalék fizetessék, a törvényes szelvény-adó levonásával. — A közgyűlésen az igazgatóság a részvénytőkének 9 millió lejről 15 millió lejre leendő felemelése iránt tesz javaslatot, ami által az intézet saját tőkéi a husz millió lejt meg fogják haladni. A részvénykibocsátás módzatai és részletei a közgyűlésen fognak megállapítani.

A magyarországi letétek bejelentésének végső határideje. Ma kapta meg a pénzügyigazgatóság azt a miniszteri rendelkezést, amelyet már a Monitorul Oficial december 19-én megjelent 279. száma közölt a magyarországi követelések bejelentésére vonatkozólag. A rendelet a hivatalos lapban francia és román nyelven jelent meg. A rendelet értelmében minden erkölcsi testület és személy tíz napon belül be kell, hogy jelentse magyarországi letéteit a pénzügyigazgatóságnál. Be kell jelenteni úgy a nyitott, mint a zárt letéteket, amelyek lehetnek értékpapírok, betétkönyvek, részesedési kötvények, biztosítási kötvények, arany és ezüst pénzemek, ékszerek, gyöngvök, mükincsek, katonatiszti, közjegyzői vagy köztisztviselői óvadékok, de már 1921. július 26. előtt letétben voltak. A betétek bejelentésére vonatkozó kérvényt a pénzügyigazgatósághoz kell címezni, s fel kell benne tüntetni a letét nemét, rendeltetését és azt, hogy mely intézménél vagy állampénztárnál helyezték letétbe, hogy ezek által az ada-

**Lucretia Lombard**

**Katherine Nons**

regénye filmen.

Vasárnaptól

az aradi APGLORAN.

## Merénylet Napoleon huga ellen.

Meg akarták ölni Párisban a nagy császár egyik leszármazottját.

(Páris, február 13.) D'Albujera hercegnő, Napoleon császár egyik unokatestvénak leánya, csendes visszavonultságban él Párisban, nagyon keveset beszélget magáról. Mint Párisból jelentik, a 68 éves hercegnő ellen merényletet követtek el. A hercegnő — rendszer szokása szerint — kis ponyyofogatán, amelyet maga hajtott, a boulognei erdőben sétakocsizott. A kocsi csak egy tizenhat éves anas foglalt mellette helyet. Amint a kis fogat befordult a Constantiutra, egy férfi állott a kocsi elé és közel érve, hatszor lőtt a hercegnőre, azután elmenekült. Louis d'Harcourt gróf, aki a merényletnek szemtanúja volt, a menekülő után futott, azt két férfi segítségével sikerült elfognia és a rendőrnök átadni. A kihallgatásnál az után kiderült, hogy a merénylőt André-Eloi Daurénak hívják és a hercegnő egyik birtokának a birt-

lője volt. Tettéknek okául azt adta elő, hogy a hercegnőt azért akarta megölni, mert közbenjárt, hogy részére bizonyos összegeket ne folyósítsanak, amelyek neki járnak. Tetét nem sajnálja és már régebbi idő óta várt a kedvező alkalomra, hogy merényletét végrehajtsa. A hercegnő, akit a lövések csak könnyebben sebeztek meg a vállán és a bal csipőjén, kijelentette, hogy André Dauré 1908. óta bérelte Montgober melletti kisebb birtokát. A bérlő 1918-ban, a háború után elhagyta feleségét, hét éves fiacskáját és megszökött egy nevelőjével. Azóta nem látta és nem is hallott róla semmit. Az tény, hogy egy ízben szemrehányó levelet írt, amelyben panaszkodott, hogy a hercegnő megakadályozta, hogy bizonyos háború okozta károkért kártérítést kapjon és ezzel tönkretette. Erről azonban a hercegnő — kijelentése szerint — semmit sem tud.

tok által is könnyebben feltalálják és könnyebben megállapítható az azonosságát. A ma érkezett rendelet szerint a magánkövetelések és tartozások rendezésére újabb intézkedések fognak következni. A kérvénynek pontos nevet és lakhelyet kell tartalmazni, s azokat legkésőbb február 25-ig be kell nyújtani. A kérvény benyújtásával egyidejűleg azonban be kell mutatni a letéti nyugtát, igazolni kell az állampolgárságot és a letéti körülményeket.

= Piaci árak. Az aradi pénteki letéti piacon az árak élénk forgalom mellett a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya

5—6—7, vaj 80—110, alma 5—10, tehenúró 12—14, juhúró 35 lejt különként. Tej literje 5—7, tojás darabja 1.20 lejt. A majorságpiacon: ruca 220—260, liba 100—120, tyúk 90—120, csirke 50—80 lejt. A gabonapiacon: rozs 700—750, kukorica 510—550, árpa 620—640 lejt métermázsanként.

Nyomd meg a gombot! — [száj- és fogmosáshoz] Használj FARMODONT-ot!

Papírok és írószerek Sándor hírlapirodában, Arad. 10188

## Utazás a föld körül 18 nap alatt.

Werne regénye.

I. rész még szombaton és vasárnap az aradi Urániában. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

**NAGYÜZEMEK TUNGSRAM EGÓVEL VILAGITÁNAK**

**LEGGAZDASÁGOSABB IZZÓLAMPÁK**

# Barát Móric képművelése ma zárul Aradon!

## MOZI

xx Anita Berber, Putty Lya és Reinhold Schünzel — az aradi Apolló „Don Juan”-filmjében. Ma szombaton utóljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház Prosper Merimée híres regénye nyomán készült filmremeket, a „Don Juan”-t. A hatalmas filmremek főszereplői Putty Lya, Anita Berber és Reinhold Schünzel. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A Verne-film nagy sikere az aradi Urániában. Még ma szombaton és holnap vasárnap vetíti az aradi Uránia mozgószínház Verne Gyula regénye nyomán készült „Utazás a föld körül 18 nap alatt” című nagyarányú filmszenzáció első részét, míg a második rész vetítését hétfőn kezdi meg az Uránia. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! A notredamei toronyvár.

**DONJUAN**  
Putty Liával  
ma utóljára az aradi  
**Apollóban**

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Felelős szerkesztő:  
**RÉTHY JÓZSEF.**

### NYILTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalni felelősséget.

úv. Neuman Ignác és fia Rudolf tudatják úgy saját, mint az összes rokonok nevében, hogy a legjobb férj és apa

### Neuman Ignác

f. hó 12-én este, életének 61. évében váratlanul elhunyt, méghetetlen gyászt és bánatot hozva mindnyájukra.

A megboldogult földi hamvait f. hó 15-én vasárnap d. e. 10 órakor az aradi izraelita sírkert halottas házából helyezték örök pihenőre.

Arad, 1925. február 14.

**200—300.000 lejjel** esetleg nagyobb tőkével rentabilis vállalatba működő, vagy esendés társként **belépnék.** Ajánlatokat: „Jó üzlet” jellegével Győrffy, „Muros” irodája, Arad, trada Unirei továbbít. 15140

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetés ára hététköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Hosszabb betűvel 6 lej, illetve 6 lej. — A hosszabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. a. 6 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hététköznap 26 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavetse, amelyek tartalma a jogra eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése.

### Házasság.

NŐSÜLNI akaró férfiak, férjhez menni szándékozó nők saját érdekében keressek fel „Fortuna” (Wallinger) házasság közvetítő irodáját Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. 10001

### Lakás.

ÁTADHATÓ lakások, bútorozott szobák, minden célra alkalmas üzletek műhelyek állandóan előjegyzésben „Fortuna” (Wallinger) irodában Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. 10001

### Alkalmazás.

ZONGORAHANGOLÁST és javítást olcsón elvállal Meiss, Arad, Str. Pompiliu (Kasza-u.) 21. 15133

ROMÁN nemzetiségű kereskedelmi érettségivel bíró fiatalember gyakorolnak kerestetik „Nora” Arad, Str. Eminescu. 814

KÉT jobb családból való fiú tanulóknak felvétetik. Jelentkezések Gross és Klepner uri divatszabó üzletében Arad, Bul. Regina Maria 9. új Neuman ház. 10192

ÜGYES fehérmű varrónő házakhoz ajánlkozik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóháza kér. 861

JÓREFERENCIA és ovadékkal rendelkező román-magyar nyelvet szóban és írásban peritekt bíró 32 éves, 17 évi bírósági szolgálattal bíró, telekkönyvi vizitett volt állami tisztviselő állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 857

FELSŐRUHA varrónő házakhoz ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 844

FEHÉRNEMŰ varrónő házakhoz ajánlkozik, vidékre is megyek. Cim az Aradi Közlöny kiadóháza. 839

PERFEKT szakácsnő alkalmazást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 840

SZAKÁCSNŐ felvétetik azonnal. Ráca, Arad, Ortutay-palota II. em. 11. 10140

TISZTESSÉGES szobaleány kerestetik 2 tagú aricsalárhoz. Arad, Str. Mețianu (Foffray) 15. 843

IRODISTANÓ 16 írással és 16 számoló melletti belépésre kerestetik. Gyors- és gépirók előnyben. Ehrenfeld fűszerkereskedése Arad. 841

### Vétel és eladás.

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hírlapiroda Arad 10180

GARSON HALOSZOBÁ, ebédlő és szalonberendezés, Biedermayer asztal, antik szalon, különböző bútordarabok, perzsa szőnyeg, ágyelötti szimna szőnyeg, Wertheim kassza, Singer cipészgép, íróasztalok, könyvszekrények, festmények, ezüst evőeszközök, réz és vaságalyak, gyermekágy, konyhakredenc, garderober szekrény, ágytaratók, függönyök, sebeslon terítők, antik váza, 12 személyes. füveg-servise, dísztárgyak, teás servise, divány-párnák, uzsona asztalreműek, 12 személyes damaszt abrosz stb. stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

EGY kitért keresztthruso platinó eladó. Arad, Bul. Regele Ferdinand (József-herceg-ut) 6., 11. Neumann. 859

EZÜST TALCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes bútordarabokat, dísztárgyakat stb. bizonyánba veszek Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

### Ingtalan.

OLCSÓ bér- és magánházak eladásra állandóan előjegyzve. Megbízásokat legelőnyösebb feltételekkel elfogadjuk. Háasz évek óta fenálló ingatlanforgalmi irodája Arad, Str. Romanului No. 5. (Zrínyi-u.) 16540

### Uzletek.

SZÉPEN berendezett üzlettel és lakással rendelkező nagy vállalat társnőt keres négy-öttszáz ezer lei készpénzzel. Komoly ajánlatok kéretnek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Biztos lövő” jellegre. 781

### Különféle.

KÖNYVUDONSÁGOKRÓL ingyen küldünk árjegyzéket vidékre. Sándor hírlapiroda Arad. 10190

### Házvevők figyelmébe!

Belvárosi legforgalmasabb utcájában lévő modern magánház, beosztásánál fogva különösen orvosnak, ügyvédnek, vállalkozónak, vagy két családnak igen alkalmas 7 szoba, fürdő, cselédszobás lakással, hatalmas pincével, parkírozott nagy udvarral, kerttel 1.300.000 leiert eladó. Megbízott: 16077 Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

TEA A CSALÁDBAN



**TEASZANNAR**  
„tartalomduis”  
AZERT LEGOLCSÓBB ÉS EGYÜTTALÁ LEGFINOMABB TEA HASZNALATBAN

### Belvárosi

kisebb bérház, átvehető 1 szoba, konyhas lakással és egy üzletnek is átalakítható uccai nagy műhellyel 260.000 leiert eladó. — Megbízott: 16077

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

### FOGASZATI!

Foghuzás; (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.  
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80—100 lej.  
Fehér fogak kaucsukra drb. 40—50 lej.  
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300—350 lej.  
**FRIDA D'MOUDJALLED.**  
vizsg. fogászónő, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József (Fug-ut)

**LADY ORIGAN SZAPPAN**

A létező valamennyi köst a legpuhább és legillatosabb „egyetlen” készítmény „PALMA OLAJ” és „FA-OLAJ” összetételéből gyártva. Hogy a köszönet az utánzatoktól megóvassék, minden csappanon rajta van a

„LADY” védjegy. 6240

### Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitért konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

### FOWLER, WENSZKI, GANZ és KEMNA

Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket

W. D., Stock és Romeo mo:orekeket, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít  
**AGRICULTURA** Ipari és kereskedelmi rt. Távíratok AGRICULT Timisoara Telefon: 18-20. IV. Str. Pop de Basesti (Botvós-u.) 26.

### Eladó

aluminium szifonfejgyár modern berendezéssel. 846  
Cim: Leon Stein BUCURESTI, Str. Pragensi 4.



# Aradi Általános Takarékpénztár R. T.

## MEGHÍVÓ

**Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság**  
 folyó évi február hó 22-én, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor  
 az intézet helyiségében Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 13. szám alatt tartja

## XIII. rendes évi közgyűlést,

amelyre a társaság összes részvényesei ezuton meghívotnak.

### A KÖZGYŰLÉS SORRENDJE:

1. Az igazgatóság jelentése az 1924. évről, az 1924. december 31-én lezárt mérleg és eredményszámla, valamint a felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése.
2. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése iránt.
3. Az alapszabályok 1—4, 6, 7, 16, 24, 36 és 39 §§-ainak módosítása.
4. Az igazgatóság 10 tagjának és a felügyelő-bizottság 4 tagjának megválasztása.
5. Indítványok.

Azon részvényesek akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, szíveskedjenek a nevükre szóló részvényeket, vagy az azokat helyettesítő letéti igazolványokat folyó évi február 21-én délelőtt 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni.

Arad, 1925. február 10.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON.

### Mérleg-számla 1924. december hó 31-én.

TEHER.

Pénztár készlet	14,889.07	Részvénytőke	9,600.000
Külföldi pénzek és devizák	1,592.86	Tartalékok:	
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék	5,309.15	Rendes tartalékalap	2,352.262
Váltótárca	22,507.36	Kétes követelések tartalékalapja	2,000.000
Folyószámlai adósok	45,474.21	Ingatlan értékcsökkenési tartalék	50.000
Beszédésre küldött értékek	3,725.28	Tisztviselői nyugdíjalap	311.391
Kezességi adósok	6,465.86	Takarékbetétek és folyószámlai betétek	69,661.211
Értékpapírok	2,093.47	Pénztári letétek és átmenő tételek	3,658.604
Tisztviselői nyugdíjalap értékpapirjai	306.81	Visszelszámított váltók	2,097.878
Különféle adósok	652.25	Beszédésre átvett értékek	3,725.285
Jelzálogkölcsonők	92.06	Kezességi hitelezők	6,465.860
Ingatlan	1,159.000	Előre felvett kamatok és jutalékok	2,048.105
Berendezés	1	Fel nem vett osztalék és részvény kamat	188.144
		Hátralékos tőkekamatadó	194.991
		Nyereség:	
		Áthozat az 1923. évről	97.109
		Folyó évi nyereség	2,466.090
	104,267.428		2,563.200
			104,267.428

Arad, 1924. december hó 31-én.

A könyvelésért:  
 KOVACS SÁNDOR s. k.  
 cégvezető, exp. cont.

### Az igazgatóság:

HEGYI ALBERT s. k.  
 igazg. elnök.

Dr. VASILE AVRAMESCU, s. k.    BRANDEISZ HENRIK, s. k.    DOMÁN SÁNDOR, s. k.    FARAGÓ REZSŐ, s. k. vezérigazgató.  
 FREUD FOLÓP, s. k.    KEPPICH ZSIGMOND, s. k.    KORNIS ÖDÖN, s. k.    ORAVETZ MIKLÓS, s. k.    Dr. SCHREIBER VILMOS, s. k.

### A felügyelő-bizottság:

MEER ARMIN, s. k.  
 fel. biz. elnök.

HOLZEISEN JÓZSEF, s. k.

KAUFMANN LAJOS, s. k.

Dr. SILVIU PASCUTIU, s. k.

### A felügyelő-bizottság jelentése:

897

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

A kereskedelmi törvényben és az intézeti alapszabályokban előírt kötelességünknek megfelelően az intézet ügyvezetését az egész éven át figyelemmel ellenőrizvén, tisztelettel jelentjük, hogy több ízben megtartott rovincsolásaink alkalmával az intézet kezelése alatt álló pénz- és értékkészletet mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel egybehangzóan és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1924. évi zárszámadásokat, mérleget, valamint az eredményszámlát, a helyesen lezárt könyvek és zárszámadások alapján, a törvény és az alapszabályoknak megfelelően összeállítottaknak találtuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak a lefolyt 1924. üzleti évre kimutatott lei 2,563.200.43 nyereség felosztására szóló javaslatát.

Ezek alapján indítványozzuk, hogy az igazgatóságnak a lefolyt 1924. üzleti évre vonatkozólag a felmentvény megadásáék és ugyanazt a saját részünkre is kérjük. Megbízatusunk lejárván, t. Közgyűlés belénk helyezett bizalmáért köszönetet mondunk.

Arad, 1925. február 10.

### A felügyelő-bizottság:

MEER ARMIN, s.  
 fel. biz. elnök.

HOLZEISEN JÓZSEF, s. k.

KAUFMANN LAJOS, s. k.

Dr. SILVIU PASCUTIU, s. k.